

YAHUDİLERİ VE HRİSTİYANLARI DOST EDİNMEYİN

İsmail Kulakçuoğlu

Konya’da, bir Kur’an¹ ayetine dayanarak asılan “Yahudileri Ve Hristiyanları Dost Edinmeyin” afişleri gündeme düştüğünde toplumun farklı kesimlerinden farklı tepkiler verildi. Afişleri astıran Anadolu Gençlik Derneği (AGD) ile Milli Gençlik Vakfı (MGV), sonradan ne kadar “Yanlış anlaşıldık” dediyse de İnsan Haklarına önem veren, nefret söylemlerinden rahatsız olan duyarlı kesimin rahatladığını söylemek zordur. Rahatsızlığın, buna bağlı olarak ortaya çıkan tepkilerin nedeni mesajın yalnız Yahudi ve Hristiyanları değil; Yahudi ve Hristiyanlarla dost olmaktan çekinmeyen, toplumsal barışı milli menfaat olarak gören herkesi kapsamıyla ilgilidir. Çünkü bu toplumda yaşayanlar bilir aşağıdaki afişi elinize alıp yüz kişiye (isterseniz bin kişiye), “Afişin Mesajı nedir?” diye sorsanız, alınacak cevap malumdur!

Fotoğraf: <https://t24.com.tr/haber/konya-da-otobus-duraklarina-yahudileri-ve-hristiyanlari-dost-edinmeyin-yazili-afisler-asildi,844776> (03.11.2019)

Nefret Suçu Nedir?

Nefret suçu, insanın insan olmaktan kaynaklanan haklarını yok etmeye yönelik, önyargıyla işlenen, doğrudan ya da dolaylı biçimde bireyin-bireylerin maddi-manevi varlığına yönelik

¹ Bu yazıda Kur’an yorumu Müslüman alimlere bırakılarak, mesajın nasıl anlaşıldığı üzerinde durulmuştur.

suçlardır. Bir nefret suçunda önyargıyla ortaya çıkan ayrımcılık ve maddi-manevi şiddet bulunur.² Bu tanımı dikkate aldığımızda afişte verilen mesajla Yahudiler ve Hristiyanlar:

- a) Yalnızlaştırılmak istenmiştir,
- b) Ötekileştirilmişlerdir,
- c) Genel bir tanımla insanların bilinçaltına “zalim” duygusu yerleştirilmiştir,
- d) Ulusal ve dini kimlikleri nedeniyle utandırılmaları hedeflenerek taciz edilmişlerdir.

T.C. Anayasası Madde 17’de “Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir”³ ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi Madde 1’de “Bütün insanlar özgür, onur ve haklar bakımından eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler, birbirlerine karşı kardeşlik anlayışıyla davranmalıdırlar”⁴ denmektedir. Böyle bir durumda Yahudilerin, Hristiyanların ve onları dost edinenlerin T.C. Anayasasına göre “maddi-manevi varlıkları”, İnsan Hakları evrensel Beyannamesine göre de “onur, eşitlik” hakları yok sayıldığı gibi... Aynı toprakları, insan ilişkilerini paylaşan, Yahudiler ile Hristiyanları dost edinenlere kardeşçe davranılmamıştır.

Kitabı Mukaddes’te Yahudi ve Hristiyan Tanımı

Kitabı Mukaddes’te Yahudilik (ve İsrail) günümüzdeki Yahudi ve siyasi İsrail’den daha farklı bir anlama sahiptir. Yahuda “Rab’bi öveyim” anlamına gelir; İbrahim (Avraam) Peygamber’in torunu Yakup’un (Yaakov’un) dördüncü oğluna, onun soyundan gelenlere verilen addır.⁵ İlerleyen zaman içerisinde İbrahim peygamberin soyundan gelenler için kullanıldı ve Yahudi-Yahudilik, kendisini Rab olarak yücelten halka verilen ad olarak tarihsel anlamını kazandı.

Tanrı’nın vaadine göre hem İbrahim Peygamberin fiziki soyundan gelenler hem de manevi soyundan “iman” aracılığıyla tüm uluslardan gelenler kutsanacaktır:

“Seni büyük bir ulus yapacağım,
 Seni kutsayacak, sana ün kazandıracacağım,
 Bereket kaynağı olacaksın.
 Seni kutsayanları kutsayacak,

² Krş. Cemalettin Gürler. Ankara Barosu Dergisi.Yıl.68, sayı 2010/1. S. 262 (02.11.2019) (file:///C:/Users/user/Documents/Casper/Önyargılar%20İnsan%20Hakları/hakveinsan/Nefret%20Suçları%20Ve%20İş%20Hayatı%202010-1-gurler.pdf)

³ <http://www.anayasa.gen.tr/1982ay.htm> (02.11.2019)

⁴ http://www.unicankara.org.tr/doc_pdf/h_righths_turkce.pdf (02.11.2019)

⁵ Tevrat, Yar.29:35 <http://www.bursakilisesi.com/kutsalkitap/?q=yar%2029:%2032-35> (02.11.2019)

Seni lanetleyeni lanetleyeceğim.

Yeryüzündeki bütün halklar

Senin aracılığınla kutsanacak (Tevrat, Yar.12:2-4).”

İbrahim (Avraam) Peygamber aracılığıyla gelen kutsama iki yönü içermektedir. Birincisi kendisine iman eden insanların günah yargısını üstlenerek günahlarından kurtuluşu sağlayacak İsa Mesih onun soyundan gelecektir. İkincisi, Musa (Moşe) Peygamber döneminde açığa çıktığı, belirginleştiği şekliyle Yahudiler, Tanrı halkı olarak putperest uluslara iman tanıklığı vereceklerdir.

Hristiyan'ın Türkçe Karşılığı Mesihci'dir. İsa Mesih'in öğrencilerine ilk kez Antakya'da Mesihçiler adı verildi (İncil, Elç.11:26). Sözcüğün Grekçesi Hristianos'dur; Hristos'a (Mesih'e) ait olanlar anlamına gelir.⁶ İncil'de açıklandığı şekliyle Hristiyan inancının özü: “Kutsal Yazılar uyarınca Mesih günahlarımıza karşılık öldü, gömüldü ve Kutsal Yazılar uyarınca üçüncü gün ölümden dirildi ... ‘Aranızdan göğe alınan İsa, göğe çıktığını nasıl gördünüzse, aynı şekilde geri gelecektir (İncil, 1Kor.15:3; Elç.1:11)” ayetlerinde açıklanır. Tanrı'nın vaadine göre Mesih İsa yargıç olarak tekrar gelecek bozulan yaratılışı düzenleyecektir.

Hristiyanlar, Mesih İsa'nın buyruğuna uygun olarak İncil'i (Gr. İyi Haber'i) tebliğ ederler. İlk tebliğ hareketini “Zaman doldu, Tanrı'nın Egemenliği yaklaştı. Tövbe edin, Müjde'ye [İncil'e / İyi Haber'e] inanın!” bildiriyle Mesih İsa'nın kendisi başlattı. Ve öğrencilerini İyi Haberciler olarak görevlendirerek “Gökte ve yeryüzünde bütün yetki bana verildi. Bu nedenle gidin, bütün ulusları öğrencilerim olarak yetiştirin; onları Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un adıyla vaftiz edin; size buyurduğum her şeye uymayı onlara öğretin (İncil, Mat.28:18-20)” buyruğunu verdi.

Kitabı Mukaddes'te “Nefret” Kavramı Ve Önerilenler

Kitabı Mukaddes'te 156 kadar nefret, 119 kadar iğrenç sözcüğü bulunur. Bu sözcükler:

- Tanrı'nın yerine başka varlıkları koymayı (örn. On Emir'in ilk iki emiri)
- Tanrı'nın düzenine yönelik hareketleri (örn. çocuk kurban etmek, insanın biyolojik ve ruhsal durumuna uymayan hayvanlarla cinsel ilişkiye girmek, kadınla yatar gibi erkekle yatmak gibi putperestlerin tapınaklarında ahlaki çöküntüyle birlikte uyguladıkları törenleri),
- Günahtan kaçınmayı,

d) İnsan ilişkilerinde olmaması gereken derin dışlamayı içermek için kullanılmıştır.

Hem Tevrat hem İncil metinlerinde toplum ilişkileri nefret üzerinde değil, kabul, merhamet ve sevgi üzerinde temellendirilmiştir. Tevrat, Çık.23:5 ayetinde “Sizden nefret eden kişinin eşeğini yük altında çökmüş görürseniz, kendi haline bırakıp gitmeyecek, ona yardımcı olacaksınız” denir. Bu ayetin güzel yanı nefretin bir kenara bırakılarak birlikte çalışmayı özendirilmesi ve ayrıca yük altındaki eşeğe de merhamet edilmesidir.

İncil’de Mesih İsa’nın öğretilerinde de nefret çok olumsuz bir tutum olarak değerlendirilmiş, diğer inançlarda, dinlerde görmediğimiz biçimde “[...] ‘Düşmanından nefret edeceksin’ dendiğini duydunuz. Ama ben size diyorum ki, düşmanlarınızı sevin, size zulmedenler için dua edin. Öyle ki, göklerdeki Babanız’ın oğulları olasınız. Çünkü O, güneşini hem kötülerin hem iyilerin üzerine doğdurur; yağmurunu hem doğruların hem eğrilerin üzerine yağdırır. Eğer yalnız sizi sevenleri severseniz, ne ödülünüz olur? [...] Yalnız kardeşlerinize selam verirseniz, fazladan ne yapmış olursunuz? Putperestler de öyle yapmıyor mu? Bu nedenle, göksel Babanız yetkin olduğu gibi, siz de yetkin olun” diyerek, nefret yerine *koşulsuz sevgi* koymuştur (İncil, Mat.5:43-48).

Hristiyanlar için İncil’in bildirilmesi Müslümanlara yönelik düşmanca bir tutumdan değil, Mesih İsa’nın buyruğundan kaynaklanmaktadır. İyi Haberciler⁷ ya da anlaşıldığı şekliyle İncil Tebliğcileri Mesih İsa’nın buyruğunu dini bir yükümlülük saydıklarından İncil’in bildirisini, kurtuluş Müjdesini tüm insanların duyurup, İsa Mesih’e iman edenlerin sonsuz yaşama kavuşmalarını isterler.

İyi Habercilerin buyruğa sadakati Hristiyan fobisine ya da nefretine neden oluyorsa istenmeyen bir durumdur.

Sonuç

Makalenin başında belirtildiği gibi, Kur’an yorumu Müslüman alimlere bırakılarak, afiştaki mesajın toplumda nasıl anlaşıldığı üzerinde durulmuştur. Yapıldığı şekliyle, “Yahudileri ve Hristiyanları dost edinmemek” tavsiyesi derin bir dışlamayı, Yahudi ve Hristiyan nefretini tahrik etmektedir. T.C. Anayasası ve İnsan hakları Evrensel Beyannamesinin kişi hak ve özgürlükleriyle ilgili maddelerine de aykırıdır.

⁶ Kurul. Akit Açıklamalı Kutsal Kitap. Yeni Yaşam Yayınları: İstanbul, 2017. S. 1609

⁷ İyi Haberciler ya da İncil Tebliğcileri bu makalede “misyoner” yerine önerilmiştir.

Sivas Katliamından iki gün önce dağıtılan bildirimlerde “Müslümanlarla alay edildi” denilerek tahrik edilen halk; 2 Temmuz 1993’te “Sivas laiklere mezar olacak” sloganıyla hareket etmiştir.⁸ Akşama doğru gösteri kalkışmaya dönüşmüş ve ateşe verilen Madımak Oteli otuz beş değerli insana mezar olmuştur... 18 Nisan 2007 günü, Necati, Tilman, Uğur’u tam anlamıyla kırım yapan katiller, nefret suçunu “Allah’ım sen kazamızı⁹ mübarek eyle. Dinim inşallah diğer nesillere ulaşır”¹⁰ diyerek işledikleri göz önünde bulundurulduğunda, “Yahudileri ve Hristiyanları dost edinmeyin” afişinin mesajı daha vahim bir durum ortaya koymaktadır.

Türkiye’nin birçok şehri, kasabası 1993 Sivas, 2007 Malatya vahşetine benzer katliamları gerçekleştirme potansiyeline sahiptir. Makale konusunun muhataplarınca “Yanlış anlaşıldık” şeklinde yapılan basın açıklamasının “Özür” içermemesi, “Yahudileri ve Hristiyanları dost edinmemek” mesajını nefret söylemi olarak devam ettirmektedir.¹¹

Türkiye’deki halkın yüz yıllar içerisinde kendisinden farklı olanlarla yaşamının sırrı çözmüş, galeyana getirilmediği sürece iyi niyetini bozmayacağı düşünüldüğünde vicdan sahibi savcılara, hakimlere, siyasetçilere, medya çalışanlarına, sivil toplum örgütlerine, iş adamlarına, din adamlarına, muhtarlara “toplumun her kesiminden insanın sevgiyle kucaklanması için” ciddi sorumluluk düşmektedir.

Hristiyanlar ise sonsuz yaşamın kapılarını açan Mesih İsa’yı örnek alarak bildikleri doğru şeyleri yapmalıdırlar.

⁸ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-44677994> (03.11.2019)

⁹ “gaza” demek istenmiş olmalı.

¹⁰ İsmail Saymaz. Nefret - Malatya: Bir Milli Mutabakat Cinayeti. Kalkedon Yayıncılık. İstanbul, 2011. S. 205

¹¹ <https://www.timeturk.com/konya-da-hiristiyani-ve-yahudileri-dost-edinmeyin-yazili-afisler-kaldirildi/haber-1258764> (03.11.2019)